

KORUPCIJAS UN INTEREŠU KONFLIKTA RISKU NOVĒRŠANAS POLITIKA

I. Vispārīgie noteikumi

1. Korupcijas un interešu konflikta novēršanas politikas (turpmāk – politika) mērķis ir noteikt AS “Pasažieru vilciens” (turpmāk – Sabiedrība) vienotus principus interešu konflikta un korupcijas riska novēršanai, izveidojot, uzturot, pilnveidojot atbilstošu iekšējās kontroles sistēmu, lai nepieļautu koruptīvas darbības un interešu konflikta situācijas.
2. Politikā lietotie termini, jēdzieni, skaidrojumi:
 - 2.1. **Interesu konflikts** – situācija, kurā darbiniekam, pildot sava amata pienākumus, jāpieņem lēmums vai jāpiedalās lēmuma pieņemšanā, vai jāveic citas ar savu amatu saistītas darbības, kas ietekmē vai var ietekmēt darbinieka, viņa radnieku vai darījumu partneru personiskās vai mantiskās intereses.
 - 2.2. **Korupcija (jeb koruptīvas darbības)** – darbības, kas saistītas ar materiālu vērtību, mantiska vai citāda rakstura labumu pieprasīšanu vai pieņemšanu, lai tiktu pieņemts trešās personas interesēm atbilstošs lēmums, kas nelabvēlīgi ietekmē Sabiedrības darbību un/vai reputāciju, vai rīcība, par kuru paredzēta Krimināllikumā noteiktā atbildība.
 - 2.3. **Korupcijas risks** – varbūtība, ka kāds no darbiniekiem, noteiktu pilnvaru ietvaros, ar nodomu vai bez nodoma rīkosies savu vai citas personas materiālo interešu labā, gūstot sev vai citiem nepienākošos labumus, nodarot kaitējumu Sabiedrībai.
 - 2.4. **Korupcijas novēršana** – darbības, kas vērstas uz koruptīvas rīcības iespēju sašaurināšanu - pārbaudot un reformējot normatīvos aktus, procedūras un praksi, kā arī nodrošinot atbilstošu uzraudzību un kontroli un veicinot personu godprātīgu attieksmi pret darba pienākumiem, tādējādi samazinot esošo korupcijas risku vai arī izskaužot korupcijas rašanās iespējas nākotnē;
 - 2.5. **Darbinieks** – Sabiedrības darbinieks, valdes loceklis un padomes loceklis;
 - 2.6. **Amatpersona** – Sabiedrības valdes loceklis, padomes loceklis un darbinieks, kurš saskaņā ar likuma “Par interešu konflikta novēršanu valsts amatpersonas darbībā” 4.panta otro daļu ir uzskatāms par valsts amatpersonu.
 - 2.7. **Sensitīvs amats** – korupcijas riskam pakļauts amats, kur pastāv kukuļošanas iespēja, korupcijas iespējas vai arī varbūtība izmantot savu amatu savtīgos nolūkos. Sensitīvu amatu kopums tiek noteikts risku izvērtēšanas rezultātā un apstiprināts ar Sabiedrības valdes priekšsēdētāja rīkojumu.
 - 2.8. **Radnieks** – tēvs, māte, vecāmāte, vecaistēvs, bērns, mazbērns, adoptētais, adoptētājs, brālis, māsa, pusmāsa, pusbrālis, laulātais, oficiāli neregistrēts dzīvesbiedrs.
 - 2.9. **Iekšējā deklarēšanās sistēma** – Sabiedrības iekšējā informācijas tīklā izvietots reģistrs, kurā darbinieki, kuri ieņem sensitīvu amatu, aizpilda deklarācijas.
3. Politika ir saistoša visiem Darbiniekiem.
4. Politika pēc tās apstiprināšanas tiek publicēta Sabiedrības tīmekļvietnē.
5. Sabiedrība katru gadu Sabiedrības tīmekļvietnē publisko informāciju par veiktajiem pasākumiem korupcijas, interešu konflikta riska mazināšanai.
6. Politika izstrādāta, ievērojot Publiskas personas kapitāla daļu un kapitālsabiedrību pārvaldības likumu, likumu “Par interešu konflikta novēršanu valsts amatpersonu darbībā”, Ministru kabineta noteikumus Nr.630 “Noteikumi par iekšējās kontroles sistēmas pamatprasībām korupcijas un interešu konflikta riska novēršanai publiskas personas institūcijā” u.c. ārējos un iekšējos normatīvos aktus, t.sk. Korupcijas novēršanas un apkarošanas biroja Vadlīnijas par iekšējās kontroles sistēmas pamatprasībām korupcijas un interešu konflikta riska novēršanai publiskas personas institūcijā, Korporatīvās pārvaldības kodeksu, AS Pasažieru vilciens “Iekšējās kultūras un ētikas kodeksu”, “Dāvanu reģistrēšanas, novērtēšanas un uzskaites noteikumi”.

II. Korupcijas un interešu konflikta risku novēršanas pamatprincipi

7. Sabiedrība īsteno politiku saskaņā ar saistošo normatīvo aktu prasībām, lai nodrošinātu korupcijas un interešu konflikta riska savlaicīgu identificēšanu, novēršanu, kontroles pasākumu īstenošanu un uzraudzību.

8. Sabiedrība savā darbībā ievēro šādus principus:
 - 8.1. Sabiedrība ievēro labas korporatīvās pārvaldības principus, veicina ētisku, godprātīgu un atklātu darbību;
 - 8.2. Sabiedrība mērķtiecīgi iestājas pret korupciju un iekšējās kontroles sistēmas ietvaros identificē un novērtē korupcijas un interešu konflikta riskus, un īsteno preventīvus pasākumus šo risku novēršanai;
 - 8.3. Sabiedrība nodrošina darbības atklātību un publisko normatīvajos aktos noteikto informāciju par darbības rezultātiem, kā arī citu nozīmīgu informāciju.
9. Sabiedrība savā darbībā nepieļauj korupciju un interešu konflikta situācijas, kā arī sagaida līdzvērtīgu attieksmi un uzvedību no saviem darbiniekiem.
10. Darbinieki neveic darbības, kas var negatīvi ietekmēt vai nodarīt kaitējumu Sabiedrībai un Sabiedrības reputācijai, vai kad ētisku apsvērumu dēļ varētu tikt apšaubīta darbinieka rīcības objektivitāte un neitralitāte vai ētikas principu ievērošana.
11. Darbinieki ievēro Sabiedrības iekšējos normatīvajos aktos noteikto un rīkojas tikai un vienīgi Sabiedrības interesēs.
12. Darbiniekiem ir aizliegts pieņemt, pieprasīt, piedāvāt vai dot kukuļus, vai kā citādi būt iesaistītiem koruptīvās darbībās.
13. Darbinieki pieņem lēmumus piešķirtā pilnvarojuma apjomā Sabiedrības interesēs, nodrošinot likumīgu un godprātīgu darbību.
14. Darbinieki neizmanto Sabiedrības resursus privāto, politisko interešu nodrošināšanai, personiska labuma vai citu personu labuma gūšanai.
15. Amatpersona pārzina un ievēro likumā "Par interešu konflikta novēršanu valsts amatpersonu darbībā" un citos normatīvajos aktos noteiktos pienākumus un ierobežojumus amatpersonām.
16. Darbinieki atturas no tādu amatu savienošanas un blakus darba veikšanas, kas kaitē tiešo darba pienākumu izpildei vai rada aizdomas par interešu konflikta situāciju, vai ir pretrunā ar amatpersonai saistošajām ētikas normām.
17. Darbinieks informē tiešo vadītāju, ja, pildot darba pienākumus, ir piedāvāti materiālie labumi.
18. Darbiniekiem, pildot savus amata pienākumus, ir aizliegts pieprasīt vai pieņemt no fiziskās vai juridiskās personas ziedojumus un/vai dāvanas kā pamudinājumu vai atļūdzību, ja tas saistīts ar darba pienākumu pildīšanu un var ietekmēt lēmuma pieņemšanu attiecībā uz šo personu, vai radīt šaubas par kāda darba pienākuma izpildes vai Sabiedrības darbības objektivitāti.
19. Amatpersonai, pildot amata pienākumus, un ārpus amata pienākumu pildīšanas, ir atļauts pieņemt dāvanas vai ziedojumus, ievērojot likumā "Par interešu konflikta novēršanu valsts amatpersonu darbībā" un Sabiedrības "Dāvanu reģistrēšanas, novērtēšanas un uzskaites noteikumus" noteiktos speciālos dāvanu vai ziedojumu pieņemšanas ierobežojumus un kārtību.
20. Korupcijas un interešu konflikta risku novēršanas pamatprincipu īstenošanu Sabiedrība nodrošina, izdodot Darbiniekiem saistošus normatīvos aktus.

III. Korupcijas un interešu konflikta risku novēršanas iekšējā kontroles sistēma

21. Sabiedrībā ir izveidota korupcijas un interešu konflikta risku novēršanas iekšējā kontroles sistēma, lai nodrošinātu Sabiedrības mērķu sasniegšanu, pārskatu ticamību un darbības atbilstību normatīvajiem aktiem.
22. Sabiedrības iekšējās kontroles sistēma ietver:
 - 22.1. korupcijas un interešu konflikta risku identificēšanu un novērtēšanu;
 - 22.2. pasākumu noteikšanu un īstenošanu korupcijas un interešu konflikta risku mazināšanai vai novēršanai;
 - 22.3. sensitīvo amatu izvērtējumu;
 - 22.4. iekšējās deklarēšanās sistēmas darbības nodrošināšanu;
 - 22.5. darbinieku izglītošanu par korupcijas un interešu konflikta jautājumiem;
 - 22.6. informācijas aprites īstenošanu par korupcijas un interešu konflikta risku novēršanu.

VI. Korupcijas un interešu konflikta risku novēršana

23. Darbinieks, kuram ir sensitīvs amats un darbinieks, kuram noteikts amatpersonas statuss, aizpilda deklarāciju iekšējā deklarēšanas sistēmā.

24. Darbiniekam aizliegts pildīt savus amata pienākumus, pieņemt lēmumus, slēgt līgumus vai veikt citas darbības, kurās darbinieks, viņa radinieki ir personiski vai mantiski ieinteresēti.
25. Sabiedrības darbiniekam ir pienākums informēt Sabiedrības valdi par citu darbu un amatu savienošānu.
26. Amatpersona amatu savienošānu veic atbilstoši likuma "Par interešu konflikta novēršanu valsts amatpersonu darbībā" noteiktajai kārtībai.
27. Amatu savienošāna ir pieļaujama, ja netiek pārkāptas interešu konflikta novēršanas prasības, nav ietekmēta darbinieka pienākumu izpilde.
28. Darbiniekiem ir pienākums informēt Sabiedrību par interešu konflikta riskiem vai jebkādām konstatētām koruptīvām darbībām.
29. Sabiedrība nodrošina visiem darbiniekiem, kuru amats ir sensitīvs amats, uzsākot darba tiesiskās attiecības, mācības par korupcijas un interešu konflikta risku novēršanas jautājumiem. Sabiedrība nodrošina regulāras personāla mācības korupcijas un interešu konflikta risku novēršanas jautājumos.
30. Sabiedrība veic darbinieku informatīvo apziņošanu ar nolūku novērst reputācijas riskus un mazināt iespējamās korupcijas un interešu konflikta riskus.

IV. Citi noteikumi

31. Darbinieki, īstenojot korupcijas un interešu konflikta risku novēršanas sistēmas darbību, ievēro stingru saņemtās informācijas konfidencialitāti, kas iegūta pildot amata pienākumus, fizisko personas datu aizsardzības prasības, neizpauž to trešajām personām un neizmanto personīgiem nolūkiem.
32. Sabiedrībā ikviens darbinieks zina un izpilda savus pienākumus ievērojot augstus ētikas standartus, iekšējos un ārējos normatīvos aktus, un rīkojas atbilstoši Sabiedrības interesēm.